

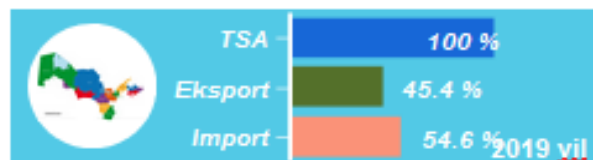
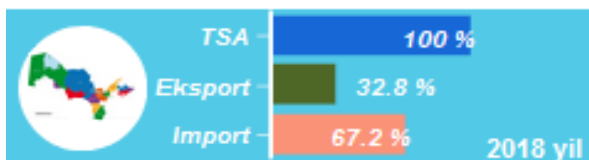
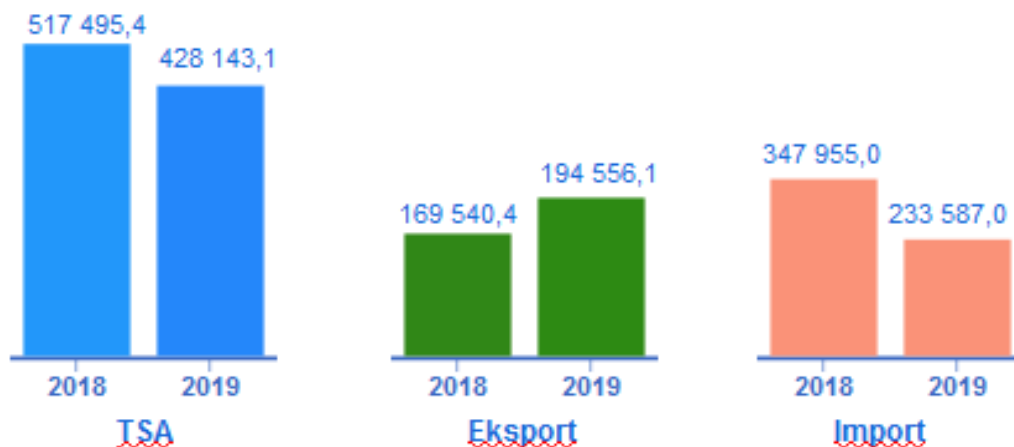
SURXONDARYO VILOYATNING TASHQISAVDOAYLANMASI

(2019-yil yanvar-oktyabr)

2019-yil yanvar- oktyabr oylari yakunlariga ko`ra, Surxondaryo viloyatining 68 ta mamlakatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 428 143,1 ming. AQSH dollarini tashkil etib, (o`shish sur`ati 82,7 %) ni tashkil etdi. Shu jumladan, eksport hajmi 194 556,1 ming AQSH dollarini tashkil etib, o`tgan yilning shu davriga nisbatan 25 015,7 ming AQSH dollariga ko`paydi. (o`shish sur`ati 114,8 %) va import hajmi 233 587,0 ming AQSH dollarini tashkil etdi. O`tgan yilning shu davriga nisbatan 114 368,0 ming AQSH dollariga kamayganligini ko`rsatmoqda. (o`shish sur`ati 67,1 % ga kamaydi). Tashqi savdo saldosi minus -39 030,9 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

Surxondaryo viloyat tashqi savdo aylanmasi

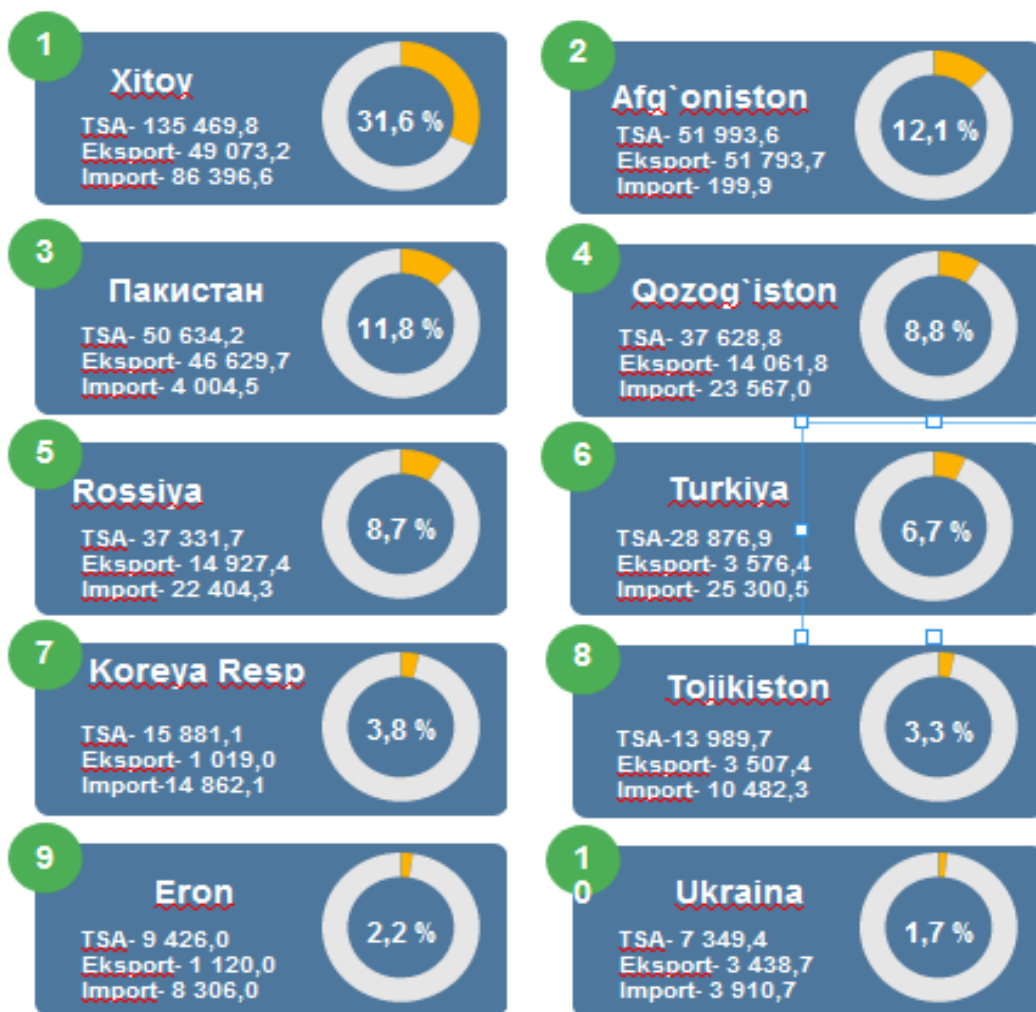
(yanvar-oktabr. ming. AQSH. dollar. ulush %)

So`ngi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishni, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Surxondaryo viloyati tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega bo`lgan 10 ta davlat

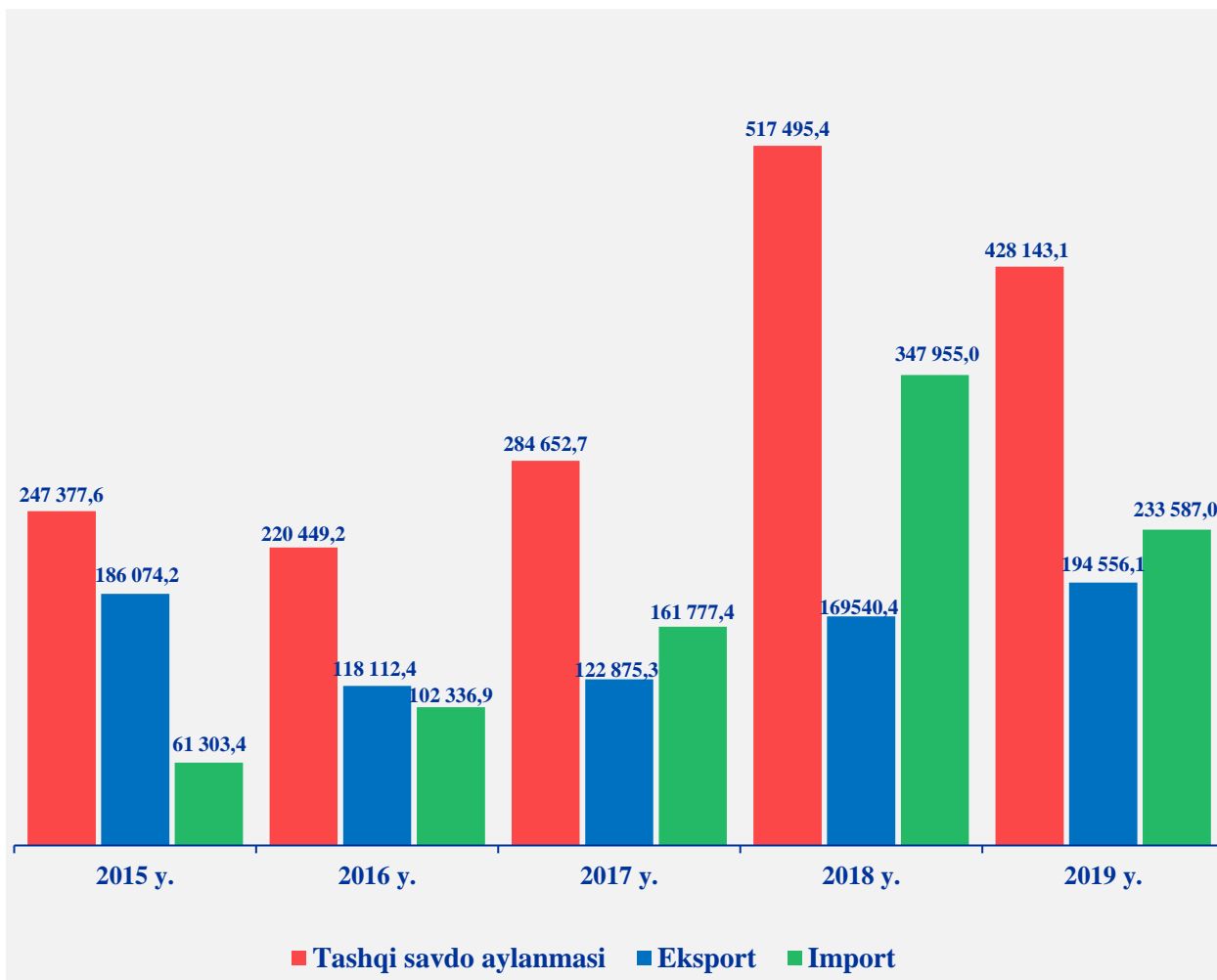
(yanvar-oktabr 2019 yil. ming. AQSH. dollar. ulush %)

2019-yilning yanvar-oktabr oyi yakuni bo`yicha tovarlar eksporti bilan shug`ullanuvchi korxonalar o`tgan yilning mosdavriga nisbatan 49 taga ko`payib, 189 taga yetdi.

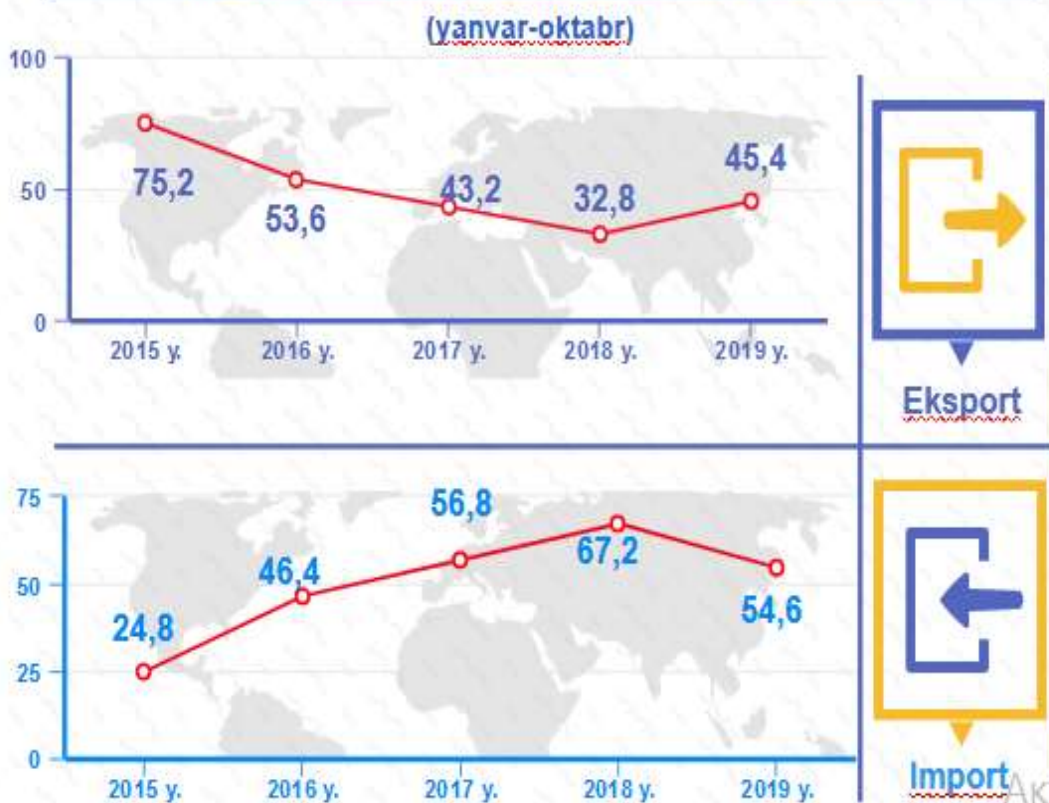
Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi hajmi

(yanvar-oktabr, ming.AQSH dollari)

Tashqi savdo aylanmasi dinamikasi ma`lumotlar ko`rsatkichlarining o`rgan yillarga nisbatan kamayganligini ko`rsatmoqda. Jumladan 2019-yil yanvar-oktabr oyida tashqi savdo aylanmasi 428 143,1 ming. AQSH dollarini tashkil qilib, o`rgan yilning mosdavriga nisbatan 89 352,3 ming. AQSH dollariga kamaygan.

Eksport va import ulushi tashqi savdo aylanmasi, %

Viloyatimizda tashqi savdoni qoʻllab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan hamkorlikni yanada mustahkamlash boʻyicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida 2019-yil yanvar-oktabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 25,2 % ni (107 776,0 ming. AQSH dollari),ni tashkil etib, hamda tashqi savdo aylanmasi oʻtganyilning shudavriga nisbatan 58,7 % ni tashkil etdi.

MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasida yuqori ulushga ega boʻlgan davlatlar, Qozogʻiston, Rossiya, Tojikiston, Ukraina, va Belarus hisoblanadi.

Surxondaryo viloyatining ayrim hamkor davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi dinamikasi

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- oktabr	2018-yil yanvar- oktabr	2019-yil yanvar- oktabr
Xitoy	70 744,7	64 191,5	135 469,8
eksport	9 632,1	7 872,6	49 073,2
import	61 112,6	56 318,9	86 396,6
saldo	-51 480,5	-48 446,3	-37 323,3
Afg`oniston	43 148,0	48 010,5	51 993,6
eksport	43 144,2	47 953,4	51 793,7
import	3,8	57,1	199,9
saldo	43 140,4	47 896,3	51 593,8
Pokiston	4 788,2	38 763,2	50 634,2
eksport	359,1	12 514,3	46 629,7
import	4 429,1	26 248,9	4 004,5
saldo	-4 069,9	-13 734,6	42 625,1
Qozog'iston	38 759,4	89 401,8	37 628,8
eksport	29 436,0	53 221,9	14 061,8
import	9 323,4	36 179,9	23 567,0
saldo	20 112,5	17 042,0	-9 505,2
Rossiya	38 144,8	50 536,3	37 331,7
eksport	18 828,9	26 215,9	14 927,4
import	19 315,9	24 320,4	22 404,3

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- oktabr	2018-yil yanvar- oktabr	2019-yil yanvar- oktabr
saldo	-487,0	1 895,4	-7 477,0
Turkiya	13 499,5	28 416,6	28 876,9
eksport	4 043,0	5 952,3	3 576,3
import	9 456,5	22 464,2	25 300,5
saldo	-5 413,5	-16 511,9	-21 724,2
KoreyaRespublik asi	4 553,6	23 499,7	15 881,1
eksport	197,1	1 149,2	1 019,0
import	4 356,5	22 350,5	14 862,1
saldo	-4 159,5	-21 201,3	-13 843,1
Tojikiston	1 657,6	19 718,1	13 989,7
eksport	345,6	1 637,5	3 507,4
import	1 311,9	18 080,6	10 482,3
saldo	-966,3	-16 443,0	-6 974,9
Eron	3 730,4	12 572,9	9 426,0
eksport	1 403,2	1 078,5	1 120,0
import	2 327,2	11 494,4	8 306,0
saldo	-924,0	-10 415,8	-7 185,9
Ukraina	5 311,7	14 301,4	7 349,4
eksport	141,9	743,8	3 438,7
import	5 169,7	13 557,6	3 910,7
saldo	-5 027,8	-12 813,8	-472,0
Turkmaniston	2 795,2	4 883,8	5 890,6
eksport	2 418,7	214,9	61,0
import	376,5	4 668,9	5 829,6
saldo	2 042,2	-4 454,0	-5 768,6

(ming.AQSHdollari)

Davlat nomi	2017-yil yanvar- oktabr	2018-yil yanvar- oktabr	2019-yil yanvar- oktabr
Belarus	2 715,6	1 234,4	4 508,8
eksport	187,3	239,9	429,9
import	2 528,3	994,5	4 078,9
saldo	-2 341,0	-754,6	-3 649,0
Litva	23 747,0	4 140,1	4 592,1
eksport	6,7	-	221,6
import	23 740,3	4 140,1	4 370,5
saldo	-23 733,5	-4 140,1	-4 148,9
Hindiston	2 876,7	15 505,4	2 370,7
eksport	2 153,0	714,9	106,5
import	723,6	14 790,6	2 264,1
saldo	1 429,4	-14 075,7	-2 157,6
Germaniya	4 140,0	13 932,2	1 971,4
eksport	0,1	541,7	409,5
import	4 139,9	13 390,5	1 561,9
saldo	-4 139,8	-12 848,8	-1 152,4
Latviya	416,0	33 770,6	1 642,2
eksport	2,9	14,4	105,9
import	413,1	33 756,2	1 536,3
saldo	-410,2	-33 741,7	-1 430,4
Avstriya	714,1	474,6	1 489,8
eksport	0,0	17,4	0,0
import	714,1	457,2	1 489,8
saldo	-714,1	-439,8	-1 489,8
Ispaniya	186,1	930,0	1 458,6
eksport	0,0	0,0	0,0

(ming.AQSHdollari)

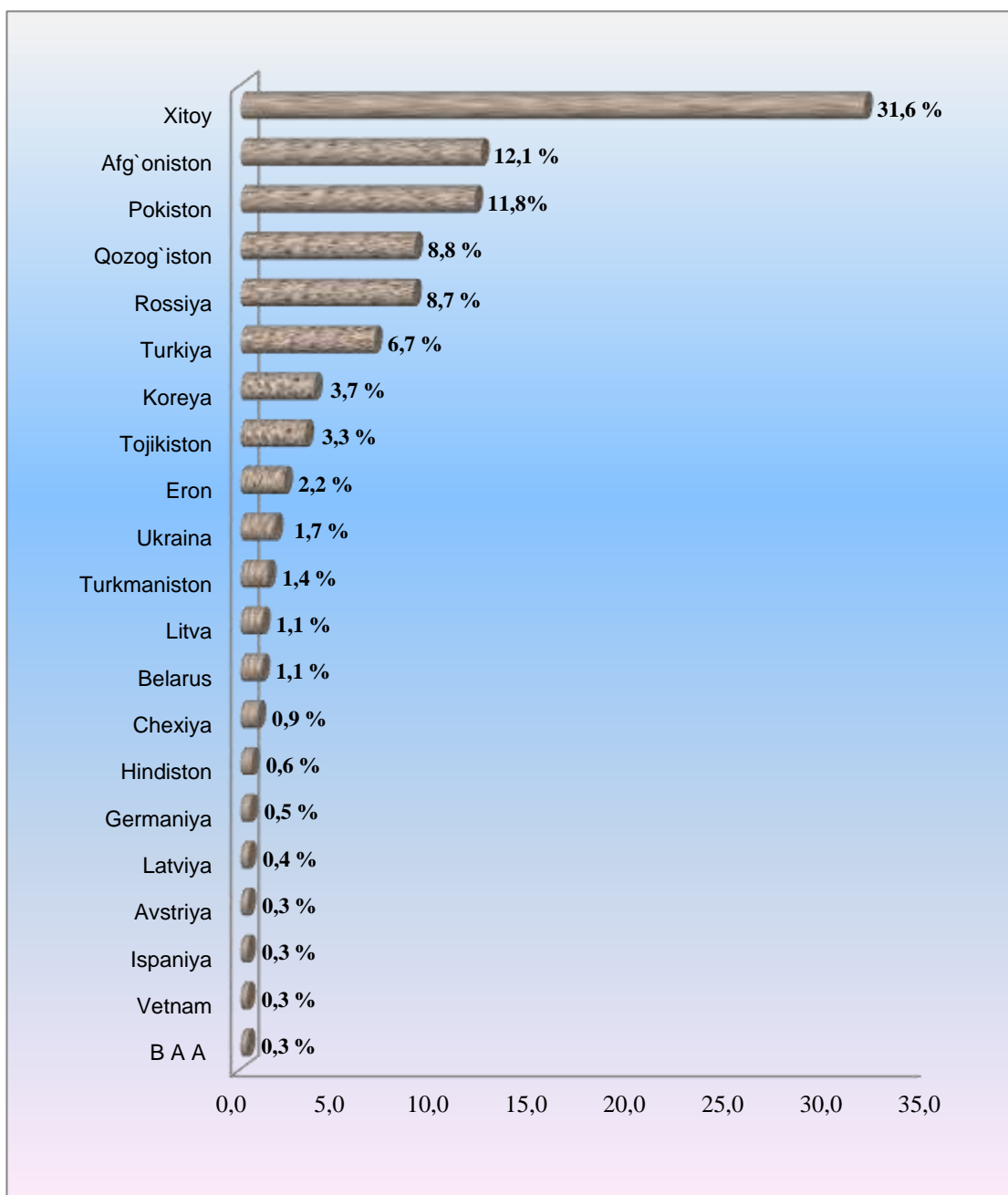
Davlat nomi	2017-yil yanvar- oktabr	2018-yil yanvar- oktabr	2019-yil yanvar- oktabr
import	186,1	930,0	1 458,6
saldo	-186,1	-930,0	-1 458,6
Vetnam	625,3	5 286,9	1 378,5
eksport	489,8	4 897,8	579,0
import	135,5	389,0	799,5
saldo	354,2	4 508,8	-220,5
Чешская Республика	1 108,4	934,9	3 673,6
eksport	-	-	-
import	1 108,4	934,9	3 673,6
saldo	-1 108,4	-934,9	-3 673,6

Boshqa xorijiy davlatlarning viloyat tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2019-yilning yanvar-oktabr oyida 74,6% ni (319 288,7 ming. AQSH dollari) tashkil etib, tashqi savdo aylanmasining o`shish surati o`tgan yilning shu davriga nisbatan 95,8 %.ni tashkil etdi.

Boshqa xorijiy davlatlar viloyatning tashqi savdo aylanmasidagi yuqori ulushga ega bo`lgan davlatlar, Xitoy, Afg`oniston, Pokiston, Turkiya, Eron, Koreya Respublikasi, hisoblanadi.

2019-yil yanvar- oktabr oylarida Surxondaryo viloyati savdo aylanmasida ko'proq ulushga ega bo'lgan davlatlar.

EKSPORT

2019-yil yanvar-oktabr oyida eksport hajmi 194 556,1 ming. AQSH dollarga etdi. (o'tganyilning shu davriga nisbatan o'sish sur'ati 114,8 % ga) teng bo'ldi. Eksport tarkibida tovarlar 98,8 % ulushga ega bo'lib, shundan oziq-ovqat mahsulotlari (66,3 %), ni to'qimachilik va to'qimachilik buyumlari (30,7 %) ga tog'ri kelmoqda.

Eksport tarkibi (2019 yil yanvar-oktabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o'tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	194 556,1	114,8	100	36 534,9	43,0	100	158 021,2	187,0	100
Paxta-tolasi	294,6	42,8	0,2	294,6	-	0,8	-	-	-
Oziq-ovqat mahsulotlari	128 926,0	88,9	66,3	29 942,0	38,5	82,0	98 984,0	147,3	-
Kimyoviy mahsulotlar	94,1	34,5	-	53,3	27,5	0,1	40,8	51,7	-
Rangli va Qora metallar	31,2	12,5 m.	-	5,3	21,2 m.	-	25,9	-	-
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	72,4	2,1	-	72,4	95,4	0,2	-	-	0,1
Mashina va asbob uskunalar	210,9	75,3 m.	0,1	22,6	113,0 m.	0,1	188,3	72,4 m.	62,6
Xizmatlar	2 368,7	80,8	1,2	1 069,8	52,3	2,9	1 298,9	146,0	0,8
Boshqalar	62 558,2	3,6 m.	32,2	5 074,9	103,2	13,9	57 483,3	4,7 m.	36,5

Eksport tarkibi dinamikasi

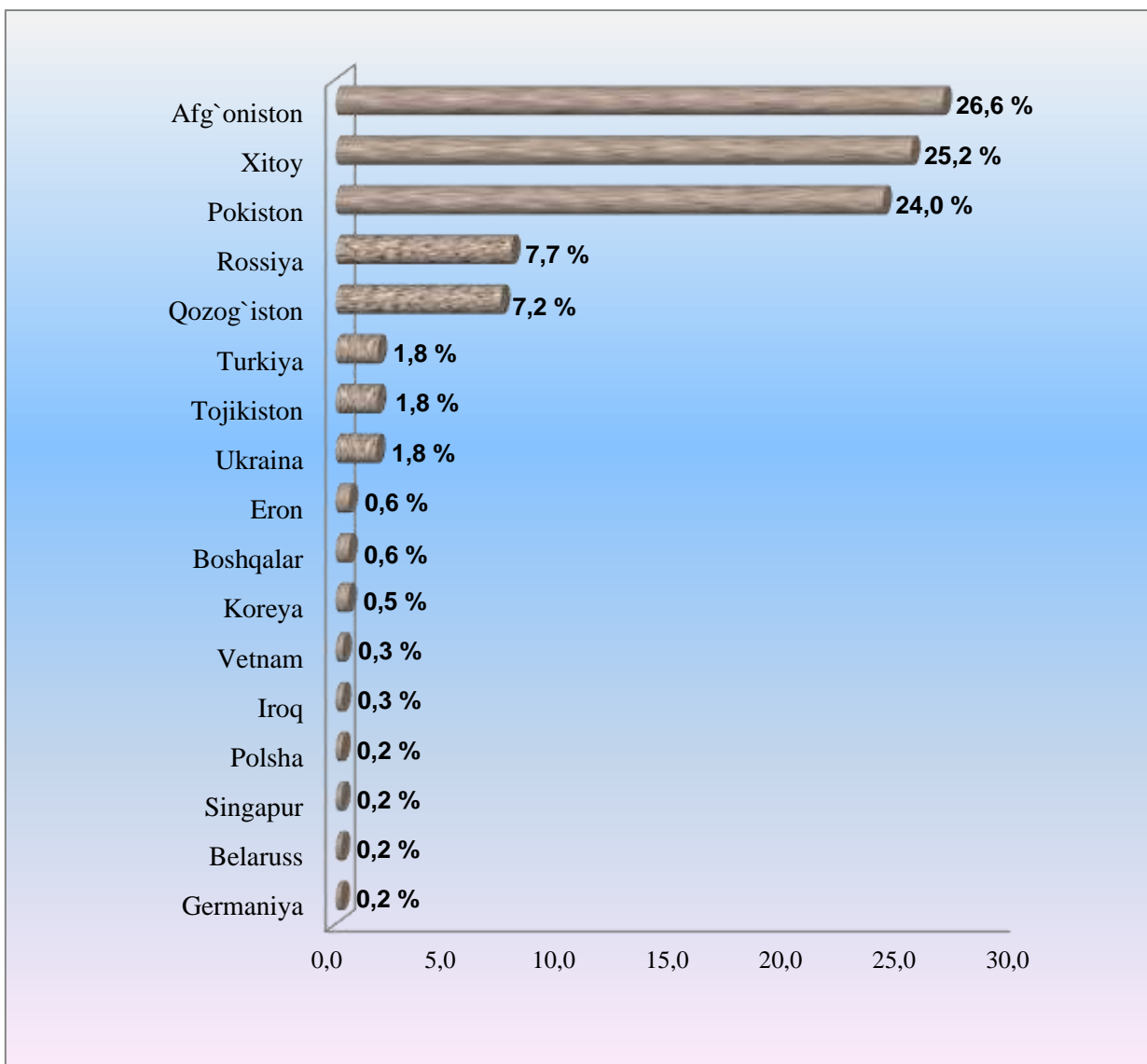
(ming. AQSH.dollari)

Tarkibi	2015-yil yanvar- oktabr	2016-yil yanvar- oktabr	2017-yil yanvar- oktabr	2018-yil yanvar- oktabr	2019-yil yanvar- oktabr
Jami	186074,2	118112,4	122875,3	169540,4	194556,1
Paxta tolasi	50826,3	21986,3	5011,7	688,8	294,6
Oziq-ovqat mahsulotlari	68965,1	65184,7	100830,1	144964,1	128926
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	-	-	13,6	272,4	94,1
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	77,2	185,6	3649,9	3516,6	72,4
Rangli va qorametal	-	16,3	-	2,5	31,2
Mashina va asbob- uskunalar hamda ularning qismlari	35,2	2042,3	-	2,8	210,9
Xizmatlar	53490,3	20511,2	1969,4	2933	2368,7
Boshqalar	12680,1	8186,1	11400,7	17160,2	62558,2

Tovar va xizmatlar eksporti dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-oktabr oyi mobaynida eksport qilingan tovarlar hajmi o`tgan yilning shudavriga nisbatan 25 580,0 тыс ming. AQSH dollariga ko`p eksport qilindi va 192 187,4 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar eksporti esa 2 368,7 ming. AQSH dollarini tashkil qildi.

Tashqi savdo aylanmasida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlarlar, Afg`oniston (26,6 %), Xitoy (25,2 %), Pokiston (24,0% umumiy eksport hajmiga nisbatan), Rossiya (7,7%) Qozog`iston (7,2%), Turkiya (1,8 %) ga etdi, Tojikiston (1,8%), Ukraina (1,8 %) va.

Jami eksport hajmida eng katta ulushga ega bo'lgan mamlakatlar (2019 yil yanvar-oktabr, % da)

2019 yil yanvar-oktabr oylarida xizmatlar eksporti hajmi 2 368,7 ming. AQSH dollarini tashkil etdi, yoki umumiy hajmga nisbatan ulushi 1,2 % ga, va o`tgan yilning shu davriga nisbatan 19,2 % ga kamaydi. Xizmatlar eksportining moliyaviy xizmatlar 44,0 % ni. Transport xizmatlar 28,5 % ni. Hamda shu bilan birga Turizm 21,2 % ni tashkil qildi.

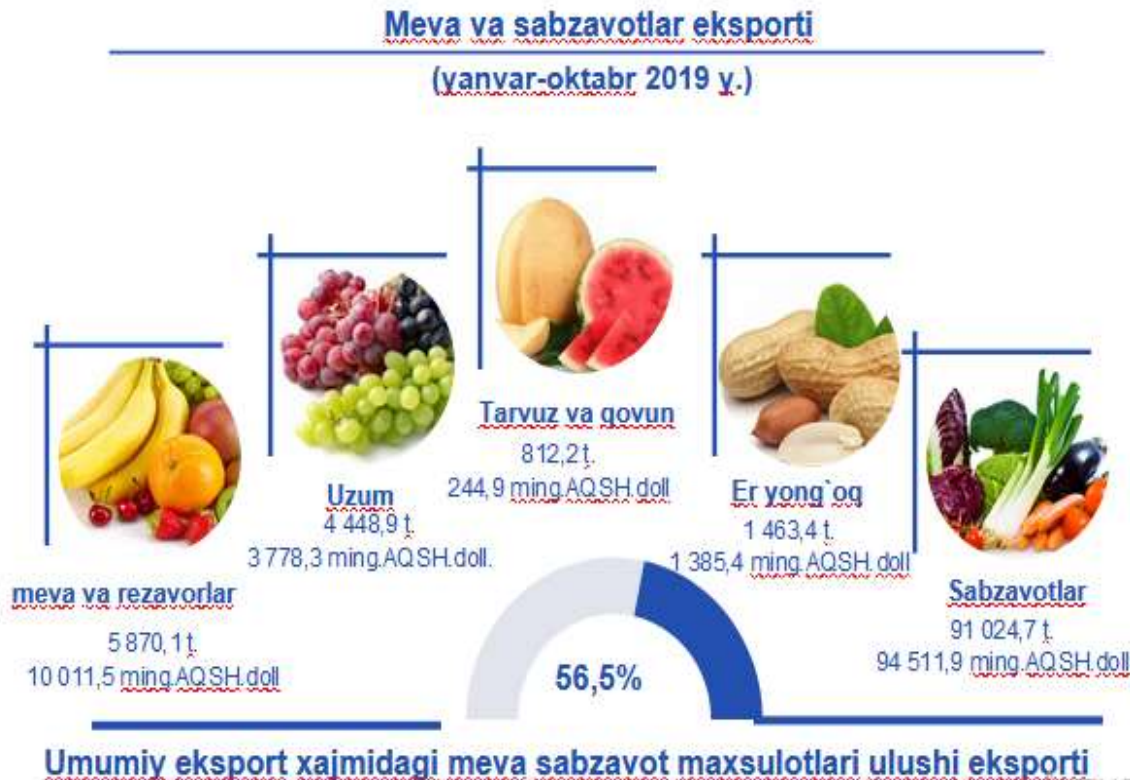

Eksport

Meva va sabzavotlar

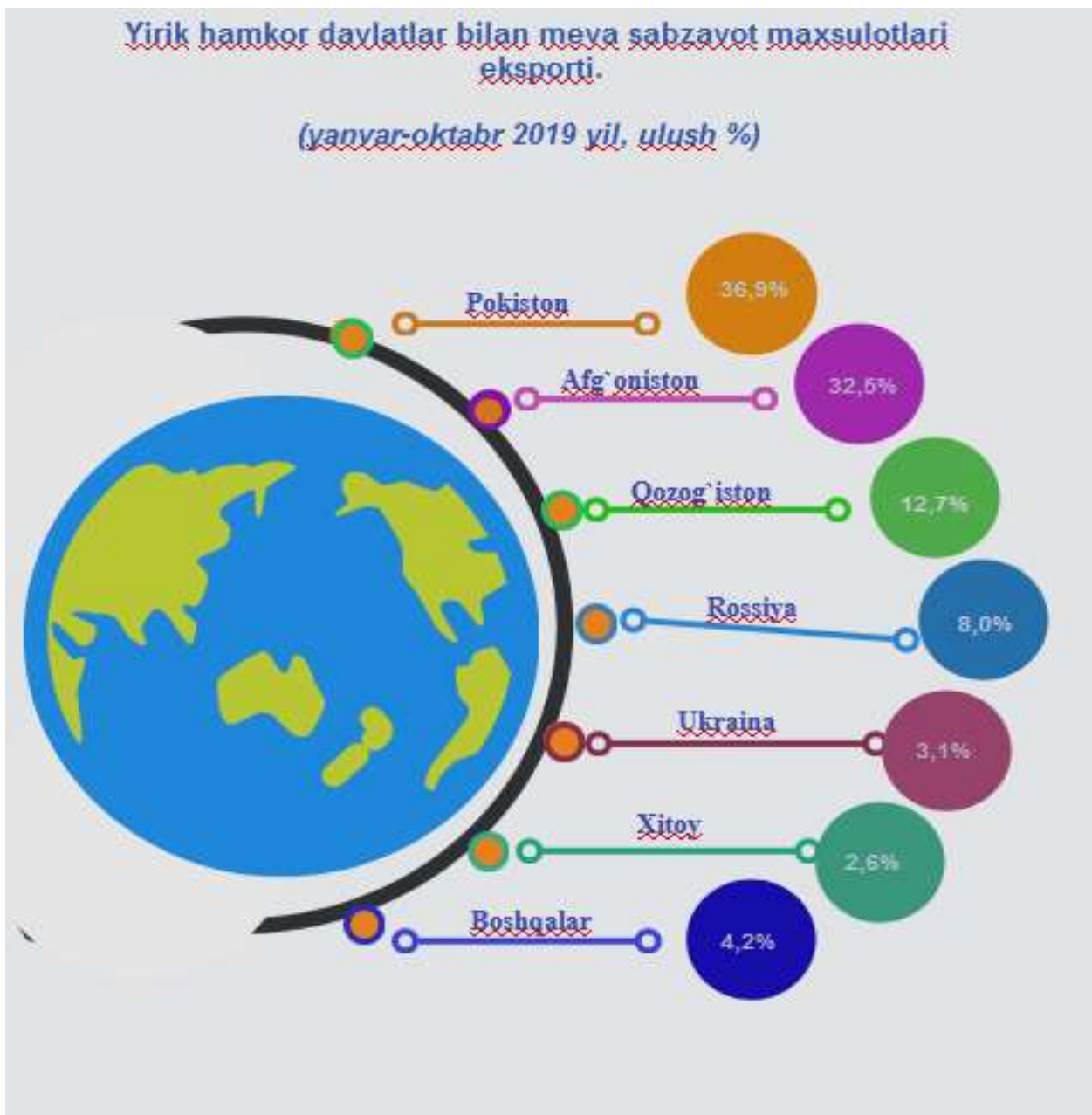
2019 yil yanvar-oktabr oylarida meva va sabzavot mahsulotlari eksporti 109 932,0 ming AQSh dollarni yoki, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 13,8 foizga kamaydi. Meva va sabzavot mahsulotlari jami eksportga nisbatan ulushi 56,5 foizni tashkil qildi.

Shundan jami meva va sabzavot mahsulotlari eksportida meva va rezavorlar 9,1 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 72,0 foizga kamaydi), sabzavotlar – 86,0 foizga (o'tgan yili shu davriga nisbatan 30,1 foizga oshdi), uzum – 3,4 foizga (70,0 foizga kamaydi). Er yong'oq - 1,3 foizni tashkil etib (o'tgan yili shu davriga nisbatan 75,6 foizga) kamaydi.

Активация
Чтобы активировать
параметры

Meva va sabzavot eksportida asosiy hamkorlar Pokiston (umumiy miqdori 39,9 foizni), Afg'oniston (32,5 foizni), Qozog'iston (12,7 foizni), Rossiya (8,0 foizni), Ukraina bilan (3,1 foizni) va Xitoy (2,6 foizni) tashkil qildi.

To'qimachilik mahsulotlarini eksporti

2019-yil yanvar-oktabr oylarida to'qimachilik mahsulotlari eksporti hajmi 59 701,3 ming AQSh dollarini tashkil qilib, 43 440,8 AQSh dollariga ko'paydi ulushi esa 30,7 %. foizni tashkil qildi, yoki o'tgan yil shu davrda nisbatan 3,7 marta oshdi.

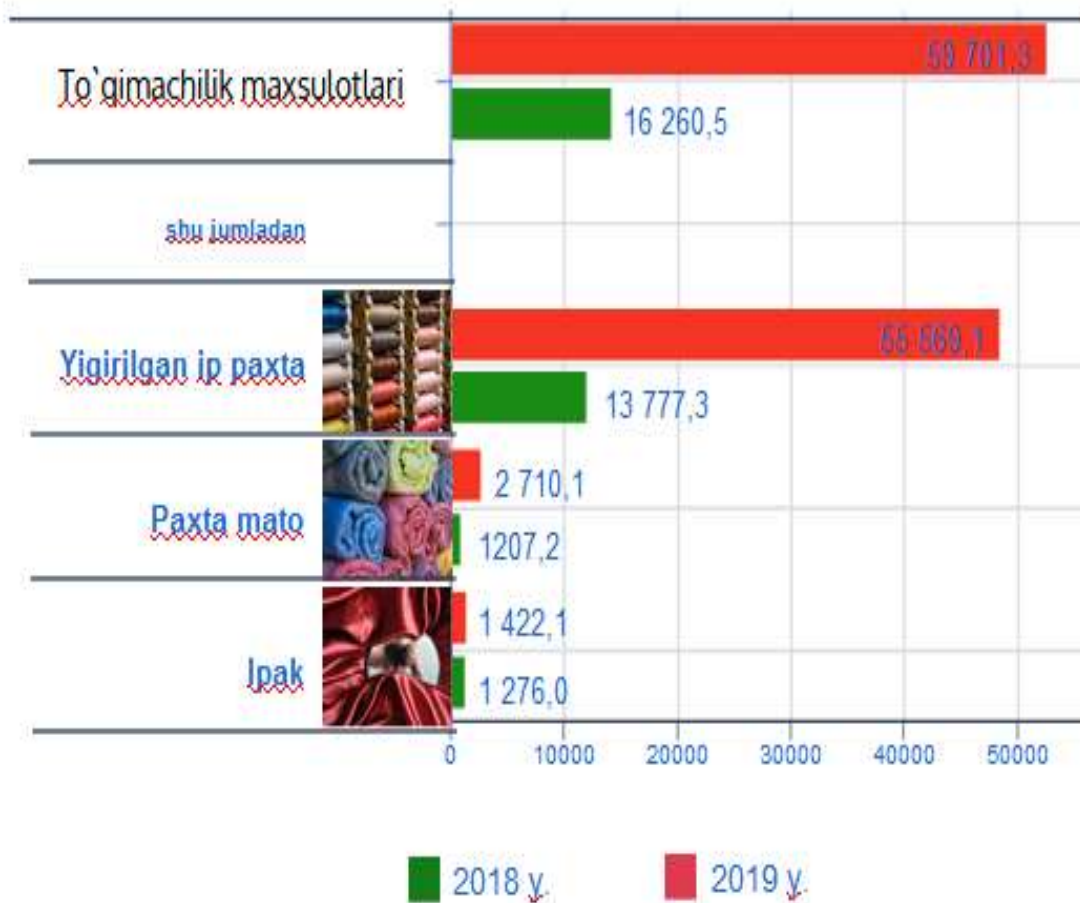
To'qimachilik mahsulotlarini eksportitarkibi

(yanvar- oktabr 2019 yil)

	Ming AQSh dollar.	Ulushi, %	O'sish sur'atlari, %
To'qimachilik	59 701,3	100,0	3,7 m.
shu jumladan:			
yigirilgan ip, paxta	55 569,1	93,1	4,0 m.
paxta mato	2 710,1	4,5	2,4 m.
ipak	1422,1	2,4	111,4

To'qimachilik mahsulotlari eksporti

(yanvar-oktabr, ming. AQSH. dollar)

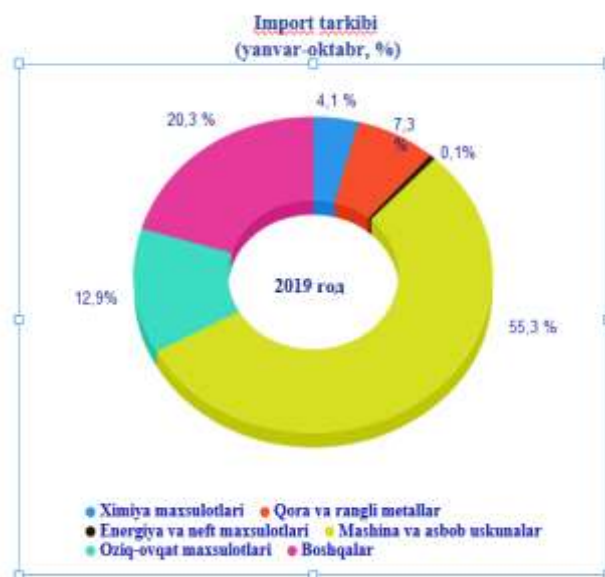
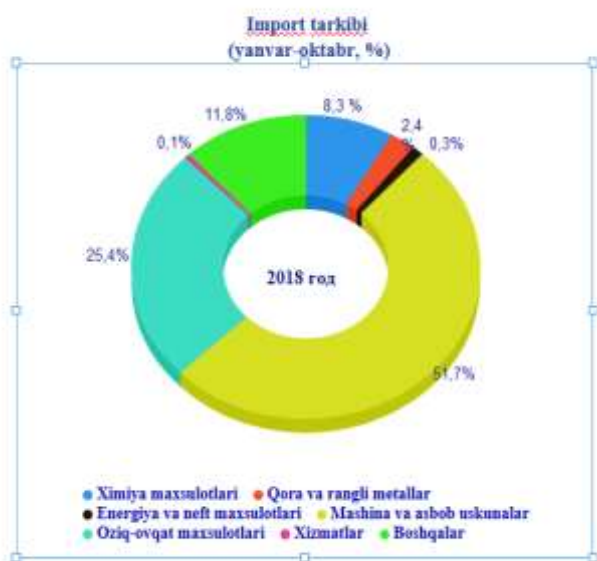
IMPORT

Joriy yilning yanvar-oktabr oyida import hajmi 233 587,0 ming. AQSH dollariga etdi (o`shish sur`ati 67,1 %) ga kamaydi. Import tarkibida eng katta ulush mashina va asbob uskunalar hamda ularning qismlari (55,3 %), oziq-ovqat mahsulotlari (12,9 %), shuningdek, rangli va qora metal (7,2 %), kimyo mahsulotlari va undan tayyorlangan buyumlar (4,1 %) ga to`g`ri keldi.

Tovar va xizmatlar importi tarkibi

(2019 yil yanvar-oktabr)

	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %	ming. AQSH dollari	o`tgan yilga nisbatan, %	umumiy hajmga nisbatan, %
Jami	233 587,0	67,1	100,0	71241,0	79,2	100,0	162 346,0	62,3	100,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	30 192,9	34,1	12,9	22 341,9	41,8	31,4	7 851,0	22,4	4,8
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	9 478,6	32,8	4,1	3 628,2	80,3	5,1	5 850,4	24,0	3,6
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	296,2	29,7	0,1	275,5	102,4	0,4	20,7	2,8	-
Qora varanglimetallar	16 942,7	2,1 p.	7,3	10 510,0	191,5	14,7	6 432,7	2,4 p.	4,0
Mashina va asbob-uskunalar	129 127,6	71,7	55,3	9 164,7	113,1	12,9	119 962,9	69,8	73,9
Xizmatlar	47,6	30,2	-	5,7	-	-	41,9	26,6	-
Boshqalar	47 501,4	115,4	20,3	25 315,0	94,3	35,5	22 186,4	155,0	13,7

Import tarkibi dinamikasi

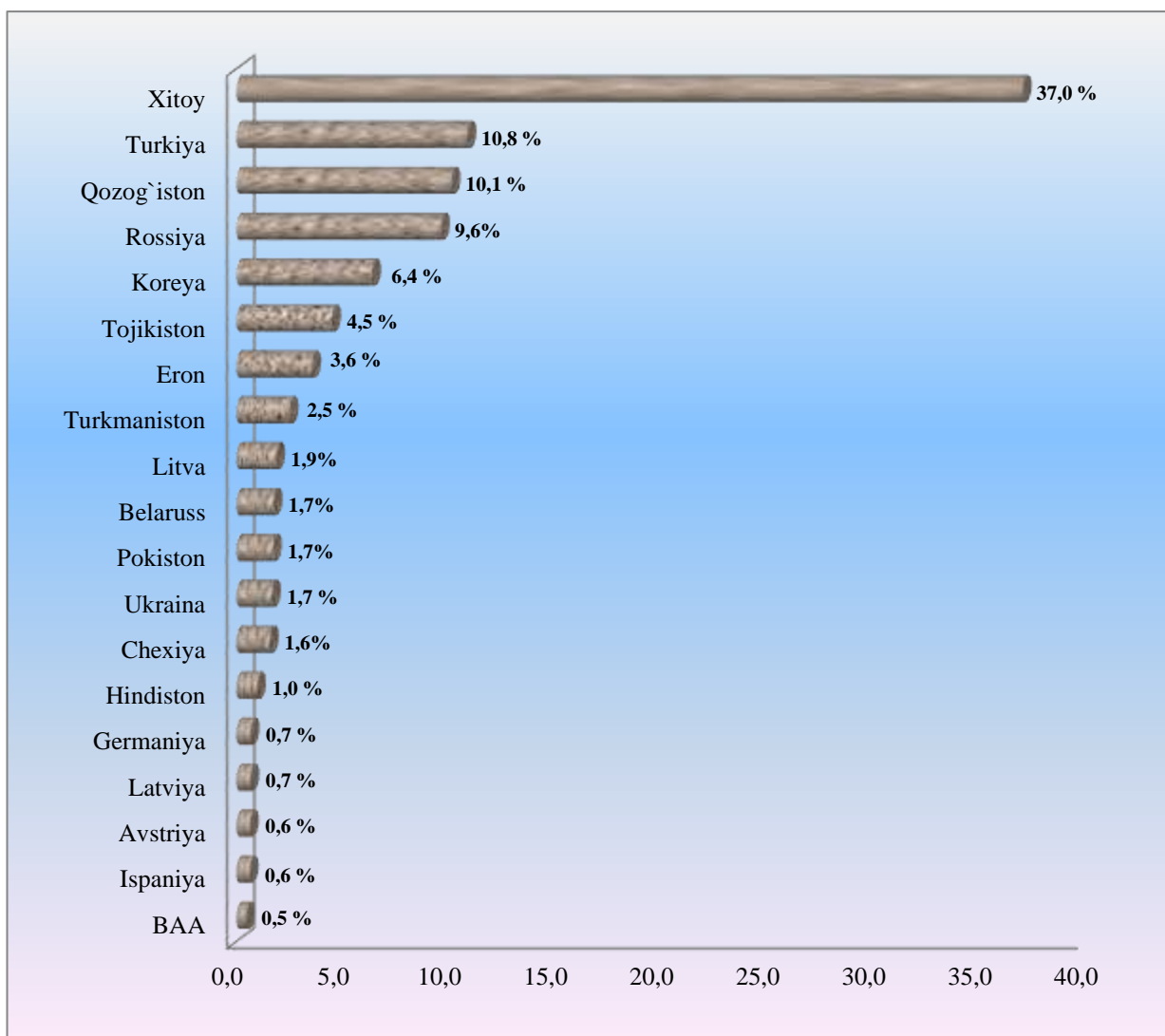
(ming.AQSH dollari)

Tarkib	2015-yil yanvar-oktabr	2016-yil yanvar-oktabr	2017-yil yanvar-oktabr	2018-yil yanvar- oktabr	2019-yil yanvar-oktabr
Jami	61303,4	102336,9	161777,4	347955,0	233587,0
Oziq-ovqat mahsulotlari	14011,8	4022,6	17205,0	88511,0	30192,9
Kimyo mahsulotlari va buyumlari	1906,4	11864,4	17272,8	28930,6	9478,6
Energiya manbalari va neft mahsulotlari	-	2132,1	1024,0	998,5	296,2
Qora varangli metallar	8967,0	40507,3	23034,7	8216,7	16942,7
Mashina va asbob-uskunalar	20119,3	38510,9	89274,2	179971,9	129127,6
Xizmatlar	14395,5	-	-	157,7	47,6
Boshqalar	1903,5	5299,5	13966,6	41168,6	47501,4

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko`ra, 2019-yilning yanvar-oktabr oylari mobaynida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 14 257,9 ming. AQSH dollariga kam import qilindi, va 233 539,4 ming. AQSH dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 47,6 ming. AQSH dollarga yetgan.

Asosiy hamkorlar uchun import tovarlar va xizmatlar bilan tashqi savdo aylanmasi yanvar-oktabr oylarida Xitoy (37,0 foiz, jami importdan), Turkiya (10,8 foiz), Qozog'iston (10,1 foiz), Rossiya (9,6 foiz), Koreya Respublikasi (6,4 foizni) , Tojikiston (4,5 foizni), Eron (3,6 foizni),Turkmaniston (2,9 foiz), va Litva (1,9 foiz) ni tashkil etdi.

Viloyatimizning jami import hajmida eng katta ulushga egabo'lgan mamlakatlar, foizda (2019 yil yanvar- sentabr)

Viloyatimizda tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar vahorijiy mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib bormoqda.

Surxondaryo viloyat statistika boshqarmasi
Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo`limi
Tel.: 71-230-85-82 76-223-06-97